

КОЛОНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Редакційна колегія:

БАКАЄВ Л.О.,
доктор економічних наук, професор,
заступник директора Інституту світової економіки
і міжнародних відносин НАН України;

БІЛОУСОВ М.М.,
доктор історичних наук, професор Дипломатичної академії
України при Міністерстві закордонних справ України;

ВІДНЯНСЬКИЙ С.В.,
доктор історичних наук, професор, завідувач відділу
всесвітньої історії та міжнародних відносин
Інституту історії НАН України;

ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.,
доктор економічних наук, професор;

ГОРІН О.О.,
кандидат історичних наук,
заступник Міністра закордонних справ України;

ГУБЕРСЬКИЙ Л.В.,
доктор філософських наук, професор, академік НАН України,
ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка;

ГУМЕНЮК Б.І.,
доктор історичних наук, професор, ректор Дипломатичної
академії України при Міністерстві закордонних справ України;

КОПЕЛЬ О.А.,
доктор історичних наук, професор Інституту міжнародних
відносин Київського національного університету
імені Тараса Шевченка;

КОПИЛЕНКО О.Л.,
доктор юридичних наук, професор, академік Академії правових
наук України, член-кореспондент НАН України, директор
Інституту законодавства Верховної Ради України;

КУЛЬЧИЦЬКИЙ С.В.,
доктор історичних наук, професор, зав. відділом
Інституту історії України НАН України;

МАНЖОЛА В.А.,
доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри
міжнародних відносин і зовнішньої політики Інституту
міжнародних відносин Київського національного університету
імені Тараса Шевченка;

МОТИЛЬ О.Дж.,
професор політології, заступник директора Університету
Рутгерс (Нью-Джерсі, США);

ПАЗЕНОК В.С.,
доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН
України, академік Української академії політичних наук;

ПОДАЛЯК Н.Г.,
доктор історичних наук, професор Дипломатичної академії
України при Міністерстві закордонних справ України;

ПОТАШНИК С.І.,
професор, Герой України, голова Правління
ВАТ "Укрідроенерго"

ТАУКАЧ О.Г.,
головний редактор журналу;

ЦВАТИЙ В.Г.,
кандидат історичних наук, доцент, перший проректор
Дипломатичної академії України при Міністерстві
закордонних справ України;

ШКЛЯР Л.Є.,
доктор політичних наук, професор, заступник голови ВАК.

Рекомендовано до друку Вченою радою Дипломатичної
академії України при Міністерстві закордонних справ України
протокол № 03 від 30.06.2010 р.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Таукач, Володимир Семенов, Леся Савчин,
Лариса Аврамчук, Валерій Гришаков, Ірина Роговенко.

Позиція авторів не завжди збігається з позицією редакції.
Усі права захищені. Передрук матеріалів без посилання
на "Зовнішні справи" не дозволяється. Редакція не несе
відповідальності за зміст рекламних оголошень.

"Зовнішні справи", науковий журнал
2010, № 1. Виходить щомісяця.
Засновники – Міністерство закордонних справ України,
Дипломатична академія України при Міністерстві
закордонних справ України, Державне підприємство "Журнал
Міністерства закордонних справ України "Політика і час".
Адреса редакції: 01018, м. Київ, Михайлівська площа, 1.
Телефон/факс: 38 044 279 39 18
Електронна пошта: o.taukach@mfa.gov.ua
www.uaforeignaffairs.com
Видавець: ДП "Політика і час"
Реєстраційне свідоцтво КВ № 14838-3809 ПР
від 29 грудня 2008 р.
Друк: ТОВ "Вістка".
Тираж 1000 примірників.
Відпускна ціна редакції – 10 гривень.
Передплатний індекс: 74402.
"Зовнішні справи", 2010.

На наших обкладинках:
1 стор. – мал. Зу Ченга (Китай). Міжнародний конкурс
карикуристів "Карлюка" (м. Полтава)

Новий рік для передплатників і видавців журналу "Зовнішні справи" настав із піврічною затримкою. Однак усе-таки настав! Із чим ми радісно вітаємо наших читачів, авторів і розповсюдників! Ми вдячні вам за розуміння та підтримку в складні для нас часи. Наш передплатник виявився найтерплячішим із найтерплячіших. Попри те, що перше число журналу "Зовнішні справи" за 2010 рік вийшло у розпал літа, наших читачів у другому півріччі навіть трохи побільшало. Ми тішимося надією до кінця року повністю розрахуватися за всіма нашими боргами та видати всі дванадцять номерів журналу. Сподіватися на це дозволяє налаштованість нашого засновника – Міністерства закордонних справ України – на пошук позабюджетних джерел фінансування, що дозволить нам виконати наші зобов'язання у повному обсязі.

У січні наступного року нашому виданню виповниться 70 років. На початку 1941 воно вийшло під назвою "Блокнот агітатора". Під час окупації Києва німецько-фашистськими загарбниками записів у блокноті не робили. Після визволення столиці журнал поновив свій вихід. У 60-х він отримав назву "Під прапором ленінізму". Зі зміною Україною свого прапора змінилося і видання, яке стало називатися "Політика і час". Його засновником виступило МЗС України. Так із 1991 року сьогоднішні "Зовнішні справи" почали спеціалізуватися на міжнародній проблематиці.

Є давня християнська притча. Одній людині, можливо, нею була головний редактор журналу "Зовнішні справи", наснився сон. Нібито йде вона піщаним берегом, а поруч – Господь. На небі змінюються картини буття, після кожної з яких людина бачить на піску два ланцюги слідів – один від власних ніг, другий – від ніг Господа. Однак згодом вона помічає, що час від часу її життєвий шлях супроводжує лише один ланцюжок слідів, і усвідомлює, що це були найтяжчі періоди в житті.

Тоді людина обурилася і сказала Господу: "Чи не Ти обіцяв мені, якщо піду я шляхом Твоїм, Ти не залишиш мене? Але в найскладніші відрізки мого шляху лише поодинокі сліди тягнуться піском. Чому Ти залишив мене тоді, коли я найбільше потребувала Твоєї допомоги?"

І відповів Господь: "Любе дитя, коли траплялися у твоєму житті горе і тяжкі випробування, лише один ланцюг слідів тягнувся дорогою, оскільки в цей час я ніс тебе на руках".

Читаймося!

Наш передплатний індекс 74402

Передплатити „Зовнішні справи” ви можете у наших партнерів:

- ДП „Преса” Тел./факс: +38 (044) 289-07-74
- ТОВ „НВП „Ідея”, вул. Артема, 84, м. Донецьк. Тел. +38 (062) 304-20-22
- ООО Фірма „Періодика” Тел. + 38(044) 550-94-51, +38 (044) 550-41-33, через термінали самообслуговування мережі "24 nonstop" та в мережі Інтернет на сайті www.epodpiska.com
- АТЗТ „Саміт” (Київ, 044), 521-40-50 (багатокан.), 521-23-75
- ТОВ „Саміт-Кременчук” (Кременчук, 0536(6)), 5-69-27, 777-971, 779-755
- філія ТОВ „Саміт-Кременчук” (Полтава, 0532), 63-68-40
- ДП „Саміт-Дніпропетровськ” (Дніпропетровськ, 056), 370-44-23, 370-45-12
- АТЗТ „Саміт-Харків” (Харків, 0577), 142-260, 142-261
- ДП „Саміт-Крим”, (Сімферополь, 0652), 516-355, 516-356
- філія ДП „Саміт-Крим” (Ялта, 0654), 32-41-35

або придбати вроздріб у редакції журналу „Зовнішні справи” за адресою:
01025, м. Київ-25, вул. Велика Житомирська, 2. Тел./факс: +38 (044) 279-39-18.
Відпускна ціна видання – 10 гривень.

Багатовекторний характер міжнародної діяльності МДГУ

Важливою складовою європейських інтеграційних процесів є конвергенція національних освітніх систем – об'єктивний процес, що відповідає логіці розвитку інтеграційного зближення в усіх сферах діяльності Євросоюзу.

Європейські інтеграційні процеси в освіті та науці мають дві складові. По-перше, це безпосередньо Болонський процес, який передбачає об'єднання національних систем освіти і науки у єдиний простір. По-друге, інтеграційний процес європейських країн в освітній сфері включає формування співдружності провідних європейських університетів у рамках Великої Хартії університетів

Особливо цікавим є досвід у цьому напрямі Маріупольського державного гуманітарного університету – провідного науково-освітнього і культурного центру підготовки кадрів української інтелігенції в Приазов'ї. У чому ж полягає уні-

кальність власної моделі міжнародної співпраці МДГУ у сфері освіти, науки і культури? Адже підписання угод з іноземними університетами – це вже досить поширена практика для українських ВНЗ. Саме так, завдяки потенціалу «народної дипломатії», Маріупольський державний гуманітарний університет активно розвиває партнерські відносини не тільки з університетами, а й з міністерствами освіти і закордонних справ, обласними адміністраціями, посольствами, меріями міст, громадськими організаціями і фондами зарубіжних країн.

Останнім часом МДГУ зміцнив існуючі міжнародні контакти й істотно розширив географію співпраці.

Грецька Республіка для гуманітарного університету була і залишається найважливішим стратегічним партнером. Понад те, завдяки Греції університет упевнено інтегрувався в європейський освітній простір із за-

рубіжними партнерами з Кіпру, Італії, Німеччини, Великобританії, Франції, Ізраїлю, Швеції, Швейцарії, Австрії, Канади, Норвегії, Польщі та інших країн.

Завдяки всебічній допомозі Греції гуманітарний університет увійшов до складу найавторитетніших європейських структур: правління Асоціації європейських університетів «ЕМОС», Ради директорів Європейської організації публічного права, в роботі якої беруть участь 12 країн і більш як 50 університетів Європи, Міжнародної асоціації юридичних ВНЗ країн СНД та ін.

Однією з визначних подій 2008 року став візит Президента Грецької Республіки Каролоса Папуляса до Маріуполя, присвоєння йому звання Почесного громадянина міста і Почесного професора МДГУ. Президент Греції виступив перед викладачами і студентами з публічною лекцією, дав високу оцінку діяльності МДГУ з підготовки висококваліфікованих спеціалістів, зміцнення дружніх зв'язків між українським та грецьким народами. За активної участі Президента Греції Каролоса Папуляса в травні 2008 року було відкрито Інститут українсько-грецької дружби і елітистичних досліджень.

Маріупольський державний гуманітарний університет підписав угоди про співробітництво з багатьма державними університетами Грецької Республіки. Особливо плідно проходить співпраця з Афіньським національним університетом ім. Каподістрія, Фракійським університетом ім. Демокрита,

Яннінським університетом, найстарішим у Греції – Іонічним університетом. Щорічно близько 100 студентів і викладачів проходять стажування в Греції.

Пріоритетним напрямом наукової діяльності в МДГУ стали дослідження українсько-грецьких відносин. За їх результатами університет організував п'ять широкомасштабних міжнародних науково-практичних конференцій.

Під час візитів до Греції, я регулярно зустрічаюся з Президентом країни К. Папулясом, міністрами освіти, закордонних справ, депутатами парламенту, губернаторами областей, мерами міст, ректорами, професорами та відомими дипломатами. В результаті переговорів розроблена програма подальшого розширення співпраці. Після таких зустрічей з'являється інформація про візит на офіційних сайтах приймаючої сторони, що свідчить про високий авторитет МДГУ.

12 червня 2009 р. МДГУ відвідала делегація з Греції у складі: президент Всесвітньої Ради у справах греків зарубіжжя МЗС Греції Стефаноса Тамвакіса, який на цій посаді відвідав МДГУ вперше. Він акцентував увагу на мобільності міжнародних зв'язків університету, на масштабі та географії міжнародних стажувань студентів і викладачів ВНЗ та обіцяв надавати всебічну допомогу гуманітарному університету. Також до складу делегації входили депутати парламенту Греції – А. Регузос і М. Боларіс, президент Центру дослідження і розвитку грецької культури країн Причорномор'я К. Ада-

Під час бесіди Президента Греції Каролоса Папуляса з професором Костянтином Балабановим (фото розміщено на офіційному сайті Президента Греції)

З Надзвичайним і Повноважним Послом України в Італійській Республіці, Республіці Мальта та Республіці Сан-Марино (за сумісництвом) Георгієм Чернявським

мідіс, директор Європейського відділення Генерального Секретаріату у справах греків зарубіжжя МЗС Греції Е. Пападату, грецькі журналісти та інші учасники традиційного фестивалю грецької культури «Мега Юрти».

З 6 по 18 липня 2009 р. на базі МДГУ проводилася друга Літня академія європейського права, участь у роботі якої взяли представники престижних університетів України та Російської Федерації. Протягом двох тижнів учасники слухали лекції представників наукових шкіл Великобританії, Греції, Російської Федерації та України. По закінченню роботи слухачам видали сертифікати міжнародного зразка Академії, що дає можливість продовжити навчання в Літній академії в Афінах та отримати ступінь магістра європейського публічного права.

Важливим напрямом міжнародної діяльності МДГУ є розвиток багатогранної співпраці з **Італією** – країною з багатою історією, культурою та великими університетськими традиціями. Як результат: вже дев'ять провідних італійських університетів підпи-

сали договори про співпрацю з Маріупольським ВНЗ. Надійними партнерами МДГУ впродовж багатьох років є: Міністерство закордонних справ Італії, Посольство Італії в Україні, Італійський інститут культури в Україні, адміністрація області Калабрія, мерія міста Санта-Северіна та міста Мантальбано. Ще у вересні 2004 року в Болонському університеті МДГУ, серед перших десяти провідних державних ВНЗ України, підписав Велику Хартію університетів – базовий документ, який визначає основні принципи розвитку сучасного європейського університету в рамках Болонського процесу. У червні 2005 року, вперше в Україні на базі МДГУ та ДонНУ відбулося засідання Колегії Наглядової Ради Великої Хартії університетів (створеної для координації роботи європейських університетів), учасники якого дали високу оцінку міжнародній діяльності гуманітарного університету та якісній підготовці його випускників.

У 2008 р. в Маріупольському державному гуманітарному університеті відбулася знакова подія – відкриття Італійського куль-

турного центру, основними напрямами діяльності якого є вивчення італійської мови і популяризація італійської культури. В урочистій церемонії відкриття взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні П'єтро Джованні Доннічі і директор Італійського інституту культури в Україні, професор Нікола Франко Баллоні. Гуманітарний університет було визнано базовим вищим навчальним закладом з вивчення італійської мови на Сході України, а з цього року в МДГУ відкрито спеціальність «Мова та література (італійська)».

У травні цього року в рамках Днів Європи в Маріуполі гуманітарний університет відвідали Генеральний секретар Спілки «Данте Аліг'єрі», професор Алессандро Мазі та директор Італійського інституту культури в Україні, професор Нікола Франко Баллоні.

Ключовим моментом візиту італійської делегації стало підписання угоди про співпрацю в галузі вивчення італійської мови між МДГУ і Спілкою «Данте Аліг'єрі». Таким чином, зроблено ще один серйозний крок на шляху розширення освітніх і культурних зв'язків з Іта-

лійською Республікою. Спілка «Данте Аліг'єрі», заснована указом короля Італії в 1893 році, є однією з найстаріших і авторитетних інституцій у сфері поширення італійської мови за кордоном. Вона має понад 500 представництв, серед яких близько 100 знаходяться в Італії і більше 400 – за її межами. Президентом Спілки є видатний італійський дипломат, колишній Генеральний секретар Міністерства закордонних справ Італії, посол Бруно Боттаї, посаду Генерального секретаря обіймає авторитетний учений, професор Алессандро Мазі. Віце-президентами Спілки є: Джанні Летта (Державний секретар при Раді Міністрів Італії); Марелла Аньєлі (Аньєлі – одна з найбагатших і найвпливовіших сімей Італії, власники Групи FIAT – торгіві марки Фіат, Феррарі, Івеко, Альфа-Ромео, Лянча, Мазераті і т.д.).

За умовами договору Спілка «Данте Аліг'єрі» в рамках реалізації проекту PLIDA, співпрацюючи з МДГУ та за участю Італійського культурного центру, здійснюватиме сертифікацію знань з італійської мови. Міжнародний сертифікат PLIDA офіційно підтверджує рівень володіння іта-

З організаторами та учасниками Міжнародної конференції «Вища освіта, наукові інститути та міжнародне співробітництво в країнах Середземномор'я» (Мессіна, Італія)

лійською мовою і відповідає вимогам, встановленим Радою Європи. Його одержання дає можливість продовжити навчання або працювати за кордоном. За умовами договору про співпрацю на базі МДГУ відкривається представництво цієї авторитетної міжнародної організації (в Україні представництво існує тільки в Києві).

У день підписання договору про співробітництво Спільки з МДГУ на урочистих зборах членів вченої ради, викладачів і студентів гуманітарного університету відбулася церемонія присвоєння звання Почесного професора МДГУ директорові Італійського інституту культури в Україні, професорові Нікола Франко Баллоні за вагомий особистий внесок у зміцнення дружби і співпраці між українським та італійським народами, всебічну допомогу гуманітарному університету. Пану Баллоні були вручені диплом і мантия Почесного професора МДГУ.

Нікола Франко Баллоні – зробив величезний внесок у розвиток українсько-італійської співпраці, зокрема, у справу зближення культур двох країн, ознайомлення українців з досягненнями італійської культури, створення позитивного іміджу України за кордоном. Автор понад 30 книжок з культури Італії, історії українсько-італійських відносин. Нагороджений багатьма орденами і медалями Італії та України. Є Почесним доктором Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Влітку 2009 року Ансамбль народного танцю МДГУ на запрошення Калабрійської обласної адміністрації та Почесного консула України в Калабрії, нотаріуса Сальваторе Федеріко гастролював півднем Італії. Велика кількість студентів МДГУ також відвідали Сицилію та південне італій-

ське місто Санта-Северіна для вивчення італійської мови, культури. Цього року в освітніх, наукових і культурних програмах в Італії взяла участь рекордна кількість студентів і викладачів гуманітарного університету – понад 70 осіб.

У жовтні 2009 року в МДГУ вже традиційно відбувся 9-й тиждень італійської мови в світі. У рамках тижня МДГУ відвідали відомі італійські вчені, дипломати, громадські діячі, які прочитали лекції для студентів МДГУ.

У рамках моєї минулорічної робочої поїздки до Італійської Республіки відбулись зустрічі з Надзвичайним та Повноважним Послом України в Італії Г. Чернявським, Президентом Спільки «Данте Аліг'єрі» Бруно Боттаї, професором Ренато Лауро. Під час візиту до Римського університету Тор Вергата відбулося підписання з ректором університету Ренато Лауро договору про співробітництво з МДГУ за освітніми, культурними та науковими програмами. Заплановано підписання тристороннього договору про співробітництво між МДГУ, Римським університетом і Спількою «Данте Аліг'єрі». У рамках візиту я також взяв участь у міжнародній конференції «Вища освіта, наукові інститути та міжнародне співробітництво у країнах Середземномор'я». У рамках конференції представники адміністрації 25 університетів з 14 країн досягли домовленості про створенні Мережі середземноморських університетів. Країни СНД були представлені Московським державним інститутом міжнародних відносин від Росії та МДГУ від України.

Активно розвивається співробітництво МДГУ з дипломатичними та науково-освітніми структурами **Республіки Кіпр**. Університет пишається дружбою зі

всесвітньовідомим ученим, істориком і археологом, директором фонду «Анастасіос Г. Левендіс», Почесним професором Маріупольського державного гуманітарного університету Васосом Карайоргісом. Значну допомогу надає фонд «Анастасіос Г. Левендіс» фінансуванню зарубіжних стажувань для викладачів МДГУ, що вивчають питання з новогрецької мови, історії та культури Греції та Кіпру. МДГУ встановив і підтримує тісні ділові та дружні відносини з Кіпрським університетом, на базі якого завдяки підтримці фонду «Анастасіос Г. Левендіс» молоді аспіранти та викладачі МДГУ мають змогу працювати над дисертаційними дослідженнями протягом трьох-шести місяців. Фонд також профінансував відкриття унікальної бібліотеки елліністичних студій «Константинос Левендіс» при МДГУ. Це – понад 14 тис. примірників наукової, художньої, довідкової літератури різними мовами.

Студенти спеціальності «Міжнародні відносини» мають можливість стажуватися в МЗС Республіки Кіпр.

2006 року на базі МДГУ відкрито Почесне консульство Республіки Кіпр у м. Маріуполі. До консульського округу ввійшли Донецька, Запорізька, Луганська та Дніпропетровська області. Це дозволило вже сьогодні значно розширити співпрацю між народами двох дружніх країн у галузі економіки, торгівлі, сільського господарства, туризму, освіти, науки та культури, сприятиме налагодженню міжнародного діалогу.

У ході мого робочого візиту до Кіпру у 2008 році відбулися переговори з Головою Президентської адміністрації Республіки Кіпр Г. Якову, міністром освіти і культури Республіки Кіпр, професором А. Дімітріу, директором департаменту про-

Директор фонду «Анастасіос Г. Левендіс», всесвітньо відомий вчений, почесний професор МДГУ Васос Карайоргіс

токолу Міністерства закордонних справ Кіпру І. Маліоті, директором департаменту консульської служби МЗС Кіпру Ф. Анастасіу та іншими відомими політичними та громадськими діячами країни. Під час них багато уваги було приділено питанням розширення спектру освітнього і наукового співробітництва, збільшення стажувань для викладачів і студентів університету.

У квітні 2009 року МДГУ відвідав директор Фонду «Анастасіос Г. Левендіс», почесний професор МДГУ В. Карайоргіс. У ході зустрічей були досягнуті домовленості про те, що і в подальшому фонд регулярно поповнюватиме бібліотеку елліністичних студій МДГУ «Константинос Левендіс» новою літературою та зміцнюватиме матеріально-технічну базу університету, факультету грецької філології та гуртожитку МДГУ, а також надаватиме стипендії для наукових та мовних стажувань викладачів і студентів МДГУ в Кіпрському університеті.

2008 р. увійшов в історію МДГУ появою нового вектора міжнародної співпраці – **КНР**. Проректор з наукової роботи, професор Олена

Булатова і завідувач відділом міжнародних зв'язків Микола Трофименко відвідали місто Цицикар провінції Хейлуңцзян Китайської Народної Республіки. Делегація МДГУ зустрілася з керівництвом Народного уряду міста, адміністрацією Вищого педагогічного коледжу. Були підписані договори про співпрацю між Маріупольським і Цицикарським університетами, згідно з якими передбачається здійснювати взаємний обмін студентами, аспірантами, викладачами для участі в наукових та освітніх програмах, проводити спільні науково-практичні конференції та інші заходи. Представники китайської сторони зазначили, що МДГУ – їх перший партнер з України.

Візит у відповідь делегація Цицикарського університету здійснила в травні 2009 р. Відбулося підписання угоди між навчальними закладами про створення Китайського культурного центру на базі МДГУ для вивчення мови і культури Китаю, а також їх популяризація в Приазов'ї. На базі МДГУ планують проводити Дні Китайської культури.

З головою адміністрації Президента Республіки Кіпр, Почесним професором МДГУ Георгіосом Якову

А викладачі гуманітарного університету викладатимуть українську мову китайським студентам, також на базі Цицикарського університету буде відкрито український культурний центр.

Майже одночасно з делегацією університету в Маріуполі знаходилися представники Уряду Цицикара – голова Китайської Народної Політичної і Консультативної Конференції Джан Юнжі, начальник управління освіти міста Джин Вій, ректор Вищого педагогічного коледжу Сюе Баолін, директор Комітету з розвитку і реформ Лі Цюджан, голова правління компанії Хуахе Груп Лімітед Вю Цюсон. Вони прибули на запрошення міського голови Маріуполя Юрія Хотлубея. Офіційна частина візиту почалася з відвідин МДГУ. Члени делегації обговорили з ректором актуальні питання зміцнення співпраці між китайськими ВНЗ і гуманітарним університетом, участі студентів, аспірантів і викладачів обох сторін у наукових, освітніх, культурних програмах, а також навчання випускників цицикарських шкіл у нас.

Китайські партнери відзначили, що були вражені високим рівнем співпраці МДГУ із зарубіжними країнами та успіхами ВНЗ в цьому напрямку. Це свідчить про авторитет і престиж університету, про ефективну роботу всього колективу викладачів і співробітників МДГУ, відзначив ректор Цицикарського університету Ма Ліцюнь, і китайська сторона зацікавлена в розвитку і зміцненні подальших партнерських відносин з маріупольським університетом.

Безумовно, висо-

кий потенціал і стрімка динаміка розвитку обумовлені головними принципами роботи всього колективу Маріупольського державного гуманітарного університету – надійність, відвертість, ефективність, системність. Зарубіжні партнери знають, що участь у проектах спільно з маріупольським університетом – це завжди перспективно та цікаво.

У березні 2009 року МДГУ відвідала Генеральний консул держави Ізраїль у Дніпропетровську, директор Ізраїльського культурного центру Олена-Хая Кароль. Вона виступила з публічною лекцією для студентів гуманітарного університету в рамках проведення Днів ізраїльської культури в МДГУ. На базі гуманітарного університету було відкрито Ізраїльський культурний центр, в якому вивчатимуть іврит, культуру та історію Ізраїлю. Найближчим часом студенти і викладачі МДГУ зможуть проходити культурні і освітні стажування в провідних університетах Ізраїлю.

Непересічна подія відбулася і на початку 2010 року. З'явився новий вектор міжнародної співпраці і новий напрям для наукових і освітніх досліджень та практик – наш університет став переможцем спільного проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні «Програма рівних можливостей і прав жінок в Україні» разом з Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана та Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника.

Згідно з меморандумом про співробітництво, підписаним керівництвом ПРООН та МДГУ, на базі гуманітарного університету відкривається Центр гендерних досліджень та освіти.

Робота Центру спрямована на досягнення рівних

можливостей для всіх громадян України; формування нових підходів толерантної ставлення до чоловіків та жінок; подолання негативних стереотипів в українському суспільстві та протистояння дискримінації та насильству. Діяльності центру: освітня (ідея ненасильницької освіти – рівнопартнерського діалогу викладачів і студентів); науково-дослідна (дослідження гендерних питань, що мають вплив на розвиток людства відповідно до «Цілей розвитку тисячоліття», прийнятих Україною після підписання Декларації Тисячоліття на саміті ООН у 2000 році) та консультативно-правова допомога громадянам – мешканцям Маріуполя та Приазов'я. Керуватиме роботою Центру кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики МДГУ Анастасія Дегтеренко.

МДГУ буде передано обладнання від ПРООН на загальну суму 80 тис. грн., необхідні методичні та навчальні матеріали. В рамках проекту також будуть організовані стажування для викладачів і студентів МДГУ у країнах ЄС,

Тож, на початок 2010 року в МДГУ працюють вже 9 міжнародних науково-освітніх центрів.

У 2009 році Маріупольський державний гуманітарний університет спільно із своїми партнерами продовжив успішну реалізацію проекту ТЕМПУС «Модернізація та розвиток професійно орієнтованих курсів (MODEP ETF-JP-00408-2008)», фінансованого Європейською Комісією.

Таким чином, у 2009 році ми продовжили розширення міжнародного співробітництва, довівши ефективність власної моделі міжнародної співпраці, яка передбачає комплексну взаємодію на культурному, науковому, освітньому рівнях із

Делегацію Цицикарського університету тепло зустрічають в МДГУ. На фото: заступник директора Художнього інституту Ма Дженьцінь, проректор з наукової роботи, професор Сю Цюнь, ректор МДГУ, професор Костянтин Балабанов, ректор Цицикарського університету, професор Ма Ліцонь, заступник начальника відділу міжнародних зв'язків Чен Ванлей

посольствами, меріями, обласними адміністраціями та університетами зарубіжних країн.

Тільки за останні п'ять років гуманітарний університет відвідало понад 100 офіційних делегацій з 22 країн світу загальною кількістю учасників понад 850 осіб. У 2009 році МДГУ відвідало 37 офіційні делегації загальною кількістю понад 100 осіб. Важливою, дієвою і перспективною формою міжнародного співробітництва у МДГУ вважаються міжнародні стажування студентів і викладачів. Серед програм, пов'язаних зі студентськими обмінами, можна виділити три основні типи: навчальні, наукові та культурні. Всі ці програми мають професійну зорієнтованість і сприяють покращенню фахової підготовки

випускників університету, розвитку наукового потенціалу студентів та викладачів. Тривалість програм коливається від одного місяця до повного навчального року. У них беруть участь кращі студенти та викладачі університету.

Динаміку стажувань ілюструють такі цифри. Протягом останніх п'яти років більше як 1530 студенти та викладачі МДГУ взяли участь у навчальних, наукових та культурних стажуваннях у різних країнах світу. Тільки у 2009 році учасниками таких стажувань стали 312 студентів та викладачів МДГУ. Вони взяли участь у культурних, освітніх та наукових програмах у 18 країнах світу (Греція, Італія, Польщі, США, Великобританія, Росія, Чехія, Словаччина, Австрія, Франція, Ні-

меччини, Нідерландах, Румунії, Китаї, Кіпрі та ін.). Важливим є той факт, що студенти МДГУ під час іноземних стажувань виступають провідниками української культури та духовності.

Широкомасштабна міжнародна діяльність МДГУ має високі позитивні результати. Наукові, освітні та культурні зв'язки гуманітарного університету з дипломатичними й освітніми структурами зарубіжних країн, високий рівень конкурентоспроможності на ринку праці дають безмеж-

ну можливість студентам МДГУ з легкістю знаходити практичне застосування отриманим знанням не тільки в Україні, а й за її межами. Понад 500 випускників МДГУ працюють та вчаться за кордоном, зокрема багато хто з них обіймає досить престижні і відповідальні посади. Адже все найкраще, що створюється в університеті, робиться для студентів та в ім'я студентів, студентів Маріупольського державного гуманітарного університету – ровесника молодій Українській держави.

Костянтин БАЛАБАНОВ,
ректор Маріупольського державного гуманітарного
університету, Почесний консул Республіки Кіпр
у Маріуполі, доктор політичних наук,
професор, член-кореспондент академічного
Філологічного товариства «Парнас» (Греція),
член-кореспондент Пелоританської академії (Італія)